

פרשת וישב

"וַיֹּאמֶר אֶת אַחִי אֲנֹכִי מִבְּקֵשׁ הַגִּידָה נָא לִי אֵיפֹה הֵם רְעִים"
(ל"ז ט"ז)

מה בפרשה

יעקב ומשפחתו יושבים בארץ כנען. יוסף, בנם של יעקב ורחל, רועה את הצאן יחד עם אחיו, הוא הבן האהוב על יעקב ולכן הוא תופר לו כותנת פסים, בגד יפה ומיוחד שניתן רק לו מכל אחיו. איך הרגישו אחיו בראותם שאביהם אוהב אותו יותר ונותן לו בגד מיוחד? האם הרגשתם פעם כך? בגלל העדפת יעקב את יוסף על פני אחיו הם שונאים אותו. יוסף מספר לאביו דברים רעים על אחיו, הוא מוציא את דיבתם בפניו. יוסף חולם חלומות משונים ומספר לאחיו, דבר המעצים את שנאתם אליו. "וַיִּחְלֶם יוֹסֵף חֲלוֹם וַיִּגְדַּל לְאַחָיו וַיֹּסְפוּ עוֹד שְׂנֹא אֹתוֹ" ל"ז ה' בחלום הראשון הוא רואה אחת עשרה אלומות שיבולים (בדומה ל11 האחים). האלומות כולן משתחוות לאלומה שלו. אחיו שומעים את החלום וכועסים מאוד. בחלום השני השמש והירח ואחד עשר הכוכבים משתחוים לו. אך הפעם כאשר שומע יעקב על כך, כועס גם הוא על יוסף: "וַיִּגְעַר בּוֹ אַבְיָו, וַיֹּאמֶר לוֹ מָה הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חָלַמְתָּ הֲבֹא נְבוֹא, אָנִי וְאַמְךָ וְאַחֶיךָ. לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְךָ אַרְצָה" (ל"ז י') אחיו של יוסף יוצאם לרעות את הצאן, יוסף נשלח על ידי אביו לבקרם, כאשר רואים האחים אותו מרחוק הם מחליטים לפגוע בו. ראובן האח הבכור משכנע את האחים שלא לפגוע בו אלא להשליך אותו לבור. ראובן מתכנן להוציא את יוסף משם כאשר אחיו לא יראו. אך כשראובן לא בסביבה האחים מוכרים את יוסף לשיירת סוחרים היורדת למצרים. יוסף נמכר, כותנתו שנטבלה בדם בהמה נמסרת ליעקב אביו, המבין מכך שיוסף נטרף. יעקב מתאבל על יוסף ומסרב להתנחם. וביתיים במצרים, יוסף נמכר לפוטיפר - שר חשוב של המלך, ומצליח מאוד בעבודתו אצלו, אך יום אחד אשת השר מעלילה על יוסף עלילת שקר. יוסף מושלך לבית הסוהר וגם שם הוא מצליח מאוד. הוא ממונה על ידי שר בית הסוהר להיות האחראי על כל האסירים. הוא פוגש את שרי פרעה, שר המשקים ושר האופים, היושבים גם הם בבית הסוהר. השרים חולמים חלומות משונים, ויוסף מסביר להם את משמעות החלומות ופותר להם אותם. חלומות השרים מתגשמים כפי שפירש יוסף, ושר המשקים יוצא מן הכלא.

מבט מקרוב

אחריות - היחסים בין יוסף והאחים לא פשוטים. הם כועסים עליו והוא חולם חלומות שמכעיסים אותם יותר. אך כאשר אחיו חושבים לפגוע בו, נחלץ ראובן הבכור לעזרתו, כי הוא מבין שהאחריות היא עליו. "וַיִּשְׁמַע רְאוּבֵן וַיִּצְלָהוּ מִיָּדָם... וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם רְאוּבֵן אֵל תִּשְׁפְּכוּ דָם הַשְּׁלִיכוּ אֹתוֹ אֶל הַבּוֹר הַזֶּה אֲשֶׁר בַּמִּדְבָּר וְיָד אֵל תִּשְׁלְחוּ בוֹ לְמַעַן הִצִּיל אֹתוֹ מִיָּדָם לְהַשְׁבִּיבוֹ אֶל אָבִיו" (ל"ז כ"א כ"ב). למרות תחושת הכעס והקנאה ראובן מנסה לקחת אחריות. מהי לקיחת אחריות לדעתכם? אילו כוחות נדרשו מראובן במקרה הזה? ראובן חשש לעמוד יחיד בדעתו מול אחיו האם קרה שעמדתם פעם על דעתכם מול הרוב כאשר חשתם שהרוב עושה דבר לא טוב? איך הרגשתם?

הידעת?

בעבר היה מקובל "למכור" אדם לעבד. כיום קיימים חוקים נגד עבדות, בישראל ובמדינות רבות בעולם.

מילה בפרשה

דָּבָה, דִּבְהַ דְּבָרִי גְּנָאִי, לְעַז, רְכִילוֹת.
הביא דְּבַתּוֹ רְעָה – דְּבַר בְּגִנוֹתוֹ, סִפֵּר עָלָיו רְעוֹת.
"וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת-דִּבְתֵּם רְעָה אֶל-אַבְיָהֶם" (בראשית ל"ז ב')

יצירה

לונד חלומות

חידה

יוסף חולם חלומות. בפרשות הקודמות למדנו על אדם נוסף שחלם חלום מיוחד זוכרים מי הוא? איך הוא קשור ליוסף?

(מִלְּמַד וְעַד מְלִמְדִים)

שיר לפרשה

חולם כמו יוסף

